

ANTI-PESTPROTOCOL

Inleiding

'Respectvol omgaan met elkaar zorgt voor een sociaal veilige leer- en werkomgeving en is een verantwoordelijkheid die door iedereen binnen de organisatie gevoeld en gedragen wordt.'

Het Da Vinci College wil voor de studenten en personeel een veilig (pedagogisch) klimaat creëren. Hier zijn wij als organisatie samen verantwoordelijk voor. Het Da Vinci College heeft in dit kader al de volgende gedragscode en integriteitsregeling geformuleerd:

Uitspraken of handelingen die tot gevolg hebben dat anderen zich vernederd, beledigd of achtergesteld voelen vanwege hun geloof, ras, levensovertuiging, sekse, seksuele voorkeur, culturele achtergrond, sociaaleconomisch milieu of fysieke verschijning zijn verboden. Kortom je mag niet discrimineren. Seksuele intimidatie, ongewenste handtastelijkheden, schriftelijk of beeldend materiaal dat anderen als lustobject voorstelt, grappen met een seksueel getinte strekking en andere uitspraken of handelingen die op seksueel gebied getuigen van gebrek aan respect voor de medemens zijn verboden. Je bent ook hierin verantwoordelijk voor je eigen gedrag. Je gaat zorgvuldig om met de bezittingen van anderen en met je leefomgeving. Zonder toestemming van anderen blijf je van hun bezittingen af. Als je strafbare dingen doet tegenover anderen of tegenover bezittingen van anderen, doet de school altijd aangifte bij de politie.

Wat is pesten?

Pesten is gedrag dat niet past in een sociaal veilige leer- en werkomgeving. Pesten wordt niet getolereerd en tegen dit ongewenste gedrag wordt opgetreden. Alle studenten en medewerkers zijn verantwoordelijk voor een veilig leer- en werkklimaat. Medewerkers die direct met de studenten te maken hebben, zijn deskundig wat betreft het signaleren van pestgedrag.

Overigens is de schoolomgeving waarin studenten sociaal gedrag of pestgedrag laten zien groter dan een klaslokaal. In het hele schoolgebouw, tijdens de BPV, maar ook bij buitenschoolse activiteiten en op internet en sociale media vindt interactie tussen studenten plaats. We gaan uit van de volgende definitie:

Pesten is het (consequent en langdurig) fysiek of verbaal beschadigen of het sociaal buitensluiten van een persoon. Het vindt plaats in een sociale context en er is sprake van een negatieve intentie bij de dader(s). Pesten kan de uiting zijn van een negatief groepsproces en van collectieve denkbeelden over "anders" zijn waardoor pestgedrag gelegitimeerd wordt, maar er kan ook sprake zijn van individueel handelen.

Voorbeelden van pesten	
Isolatie	uitsluiten van feestjes of groepsopdrachten, doodzwijgen en negeren
Verbaal	vernederen, belachelijk maken, schelden, dreigen, met bijnamen aanspreken

Fysiek	trekken aan kleding, duwen en schoppen en slaan, wapens gebruiken, tegen de wil in aanraken
Intimidatie	opjagen en achterna lopen, in de val laten lopen, klem zetten of rijden, opsluiten, dwingen om geld of spullen af te geven, het afdwingen om iets te doen, seksuele intimidatie, negatief aanstaren/nakijken
Stelen en vernielen	afpakken van kledingstukken, schoolspullen en deze vernielen of verstoppen, eigendommen beschadigen
Racisme	pesten op basis van iemands ras, sekse, geloofsovertuiging of seksuele voorkeur
Digitaal	film, foto of geluid op internet zetten, voor schut zetten, chantage, stalken, nare berichten verspreiden
Cyberpesten	anonieme berichten versturen via Whatsapp, berichten en foto's op social media, SMS, schelden, roddelen, bedreigen, foto's gemaakt met mobieltjes en webcam op internet plaatsen, privégegevens op een site plaatsen, wachtwoorden stelen en misbruiken, haatprofielen aanmaken, virussen sturen, happy slapping en het versturen van een email bom.

Anti-pestprotocol Da Vinci College

Het doel van het anti-pestprotocol is dat we signalen over pesten altijd serieus nemen en hier op een adequate manier op reageren. Leidinggevenden zijn alert op pesten en sociale onveiligheid onder medewerkers en tussen medewerkers en studenten. Van medewerkers verwachten we dat ze hun collega(s) hierop aanspreken of dit gedrag signaleren bij hun leidinggevende. Als pesten in de BPV-situatie voorkomt, is het aan de begeleider van school het probleem serieus te nemen en het bespreekbaar te maken met en bij het bedrijf. We verwachten dat de medewerkers ervan op de hoogte zijn dat er studenten kunnen worden doorverwezen naar onafhankelijke vertrouwenspersonen indien zij dit willen.

We creëren een sociaal veilig klimaat:

- tijdens de introductieperiode en aan het begin van ieder schooljaar bespreekt de studieloopbaanbegeleider met de studenten de schoolregels en maakt hij in samenspraak met de studenten verdere groepsafspraken. Gedurende het schooljaar zorgen het hele onderwijsteam en studenten ervoor dat de afspraken worden nageleefd;
- bij ongewenst gedrag wordt gebruik gemaakt van een gedragscontract, waar afspraken in vastgelegd worden. De actieve rol van de student en de gezamenlijke verantwoordelijkheid worden hierin benadrukt;
- de studieloopbaanbegeleider besteedt expliciet aandacht aan pestgedrag, met aandacht voor de partijen: de gepeste, de pester en de meelopers/zwijgende middengroep. Het gespreksprotocol in bijlage 1 wordt gebruikt;

- docenten, studieloopbaanbegeleiders en andere medewerkers kunnen het Studenten Servicecentrum om ondersteuning en advies vragen in situaties waarin ze met pesten of sociale onveiligheid te maken krijgen.

We pakken pesten aan op school:

- het Da Vinci College kiest voor de “herstelrecht-methode”. Het pestgedrag wordt gemeld in een studentenbespreking in het onderwijsteam. In alle gevallen maakt de direct betrokken medewerker duidelijke afspraken en registreert die in Eduarte zodat anderen hier kennis van kunnen nemen en de afspraken kunnen ondersteunen in de uitvoering;
- indien het gedrag niet verbetert, kan in overleg met de zorgcoördinator doorverwezen worden naar het Studenten Servicecentrum. Er kan een gepast traject voor pester, gepeste of groep geboden worden. Bijvoorbeeld doorverwijzen naar een gespecialiseerde onderwijsvoorziening zoals een training Rots en Water of Empowerment;
- structureel pestgedrag wordt besproken in het interne begeleidingsteam (zorgcoördinator, ambulante begeleider en verzuimbegeleider). Bij ernstig verstoorde verhoudingen kan overwogen worden om een of meer studenten aan te melden voor een traject bij Zorg, Onderwijs, Werk (ZOW) waar in een kleinschalige en veilige omgeving gewerkt wordt aan geleidelijke terugkeer naar de opleiding en waar externe professionele jeugdhulpverlening geïntegreerd is in het traject;
- voor studenten jonger dan 18 jaar bestaat de mogelijkheid de pester en/of de gepeste door te sturen naar het Jeugd Preventie Team (JPT). Het JPT is een onderdeel van de politie en wordt uitgevoerd door jeugdmaatschappelijk werkers van Bureau Jeugdzorg. Het JPT probeert via snelle hulpverlening vooral preventief te werken. Het JPT biedt vrijwillige hulpverlening, er kunnen 10 à 12 gesprekken gevoerd worden en zij zijn daarbij niet gebonden aan een bepaalde werkplek. De ouders worden in principe betrokken, soms wordt daar boven de 16 jaar van afgeweken. Het JPT kan in overleg met de zorgcoördinator via de wijkagent ingeschakeld worden. De zorgcoördinator moet goed op de hoogte zijn om geen hulpverleningstrajecten naast elkaar te laten lopen. Het is daarom belangrijk dat de communicatie tussen het JPT, de wijkagent en de zorgcoördinator goed verloopt.

We stoppen pestgedrag:

Alle voorgaande acties zijn gericht op het voorkomen van pesten en het stoppen van pestgedrag. Zonder dat we de ernst van pesten willen bagatelliseren, moet in eerste instantie in een onderwijssituatie de mogelijkheid worden benut om te werken aan inzicht en gedragsverandering. Studenten hebben nog steeds begeleiding nodig van professionals op weg naar hun volwassenheid. Studenten moeten leren wat groepsdruk, groepsdenken, normen en waarden en het deelnemen aan subculturen met hen doet en ontdekken wat hun eigen rol en verantwoordelijkheid is. Leren gaat vaak door schade en schande. Toch zijn er grenzen. Indien het pestgedrag van de pester niet stopt, gaat de domeinleider over tot disciplinaire maatregelen. De algemene voorwaarden bij de onderwijsovereenkomst en het studentenstatuut bieden aanknopingspunten om sancties op te leggen: het ontzeggen van de toegang (tot bepaalde lessen), schorsing of verwijdering. Voor vergaande disciplinaire maatregelen wordt overlegd met het bestuurssecretariaat.

We stimuleren een veilig sociaal klimaat:

- studieloopbaanbegeleiders en docenten kunnen met hun klas afspraken maken over sociale veiligheid. Zij vangen in de klas signalen op over pestgedrag, komen in actie en reageren hier adequaat op of vragen hulp;
- domeinleiders sanctioneren in gevallen waarin pestende studenten hun gedrag niet veranderen;
- burgerschapsdocenten kunnen in hun lessen aandacht schenken aan pestgedrag;
- zorgcoördinatoren zijn voor docenten en studieloopbaanbegeleiders het meest nabij en kunnen adviseren bij de te nemen stappen. Zij zijn goed op de hoogte van de herstelrecht-methode en kunnen in complexe situaties doorverwijzen naar het Studenten Servicecentrum en ZOW;
- vertrouwenspersonen kunnen geraadpleegd worden door zowel studenten als medewerkers en zullen zeer vertrouwelijk omgaan met meldingen;
- trainers uit het studenten servicecentrum kunnen zowel pesters als gepesten via Rots en Water-training, Empowerment of In Control (Gorinchem) laten oefenen met een ander gedragsrepertoire;
- beveiligers, huismeesters en alle overige medewerkers houden hun oren en ogen open om sociaal onveilige situaties en gedrag in en buiten de schoolomgeving te signaleren, studenten aan te spreken en hiervan melding te maken bij hun leidinggevende.

Het anti-pestprotocol is met instemming van de Ondernemingsraad d.d. 5 december 2017 en van de Studentenraad op 19 december 2017 vastgesteld door het college van bestuur op 8 januari 2018. Het anti-pestprotocol treedt in werking op 1 januari 2018.

BIJLAGE 1: GESPREKSPROTOCOL BIJ PESTEN (HERSTELRECHT-METHODE)

1. Gesprek met de gepeste student en gesprek met de dader(s)

Deze twee onderdelen vallen beiden onder de eerste stap. Ze dienen naast elkaar uitgevoerd te worden. Het is namelijk van belang dat er met zowel het slachtoffer als met de daders in gesprek gegaan wordt. Daarvoor dienen de dader(s) dus opgespoord te worden. Er zal eerst afzonderlijk een gesprek met het slachtoffer en dader plaatsvinden en vervolgens met dader en slachtoffer (driehoekgesprek). Om het effect van deze interventies te vergroten, dienen deze gesprekken op dezelfde dag plaats te vinden. Hierbij worden duidelijke afspraken gemaakt over het vervolg.

a. Gesprek met de gepeste student

Het is van belang dat de docent:

- deze student en diens klacht serieus neemt;
- de student zijn verhaal laat doen en daar de tijd voor neemt;
- zich probeert in te leven in de student;
- geen verwijten maakt. Dat maakt het onveilig voor de student, waardoor deze minder zal vertellen of zelfs helemaal niets meer zal vertellen;
- de student de tip geeft om de pester te blokkeren en/of te verwijderen wanneer het om digitaal pesten gaat;
- door blijft vragen. Vooral wanneer het gaat om een gesprek met een student na het signaleren van digitaal pesten. De student zal niet snel vertellen dat hij/zij gepest wordt of zelf pest;
- de student vraagt wat hij/zij nodig heeft van de pester om verder te kunnen.

Opsporen van de dader(s)

Soms zal bekend zijn wie de pester is en soms niet. Wanneer niet bekend is wie de pester is, zal er getracht moeten worden om dit op te sporen. Dit kan gedaan worden door gesprekken te bewaren en uit te printen. In deze gesprekken kunnen aanwijzingen staan over wie de dader is. De dader kan wellicht ook worden gevonden door in de klas te praten over wat er is gebeurd.

b. Gesprek met de dader(s)

Hierbij is het van belang:

- in te gaan op wat er gaande is;
- door te vragen;
- goed te luisteren naar de kant van het verhaal van deze student en dit serieus te nemen;
- te wijzen op de mogelijke gevolgen voor de gepeste student;
- duidelijk te maken dat de student zich schuldig maakt aan een ernstig feit en dat dit in sommige gevallen zelfs strafbaar is;
- de pester vragen of hij/zij bereid is om de student te geven wat hij/zij nodig heeft om te herstellen. Mocht de pester dit niet willen geven, zullen daar consequenties aan verbonden zijn.

c. Gesprek met de student en de dader(s)

Hierbij is van belang:

- dat de student kenbaar maakt wat hij/zij nodig heeft van de pester om verder te kunnen;
- dat de pester aan geeft dat hij/zij bereid is dit te geven aan de student;

- met de student en pester bespreken of er verdere hulpverlening nodig is, zoals een training of een coaching gesprek;
- de komende weken monitoren of het pesten gestopt is;
- na een aantal weken een evaluatiegesprek laten plaatsvinden met het slachtoffer of hij/zij hersteld is;
- als de situatie niet verbetert, kan er een sessie worden georganiseerd waarbij iemand die eerder is gepest, uitlegt wat dit voor gevolgen voor hem/haar heeft gehad;
- de situatie blijven evalueren.

Als het pesten op deze manier bespreekbaar wordt gemaakt, bestaat wel het gevaar dat het slachtoffer opnieuw door de pester(s) te grazen wordt genomen. Wij moeten er dus voor zorgen dat er een goed pestbeleid is en dat docenten oog houden voor het pestgedrag. Wanneer er een goed pestbeleid is, wordt de kans op herhaling kleiner. Bespreek dit in het onderwijsteam en met de domeinleider.

2. Ouders/wettelijk vertegenwoordiger(s) van de studenten op de hoogte stellen

De studieloopbaanbegeleider informeert zowel de ouders/wettelijk vertegenwoordiger(s) (in het geval van minderjarigheid) van de gepeste student als de ouders/wettelijk vertegenwoordiger(s) van de pester zo spoedig mogelijk over wat er speelt. Dat gebeurt bij voorkeur vóór het gesprek met de betrokken studenten. Denk hierbij aan het volgende:

- de studieloopbaanbegeleider vraagt de ouders of zij de signalen herkennen. Wanneer zij niet weten wat de signalen zijn, kunt u hen hierover informatie geven;
- de studieloopbaanbegeleider vertelt ouders/wettelijk vertegenwoordiger(s) dat het niet hun schuld is;
- de studieloopbaanbegeleider informeert de ouders over de afspraken die met de studenten zijn gemaakt, wanneer het gesprek met hen al heeft plaatsgevonden;
- de studieloopbaanbegeleider vertelt de ouders welke maatregelen zij kunnen nemen/wat zij kunnen doen;
- de studieloopbaanbegeleider maakt melding in Eduarte van pestgedrag op school en de actie die hij ondernomen heeft.

Meer informatie is te vinden op: www.pestweb.nl. Zij kunnen antwoord geven op vragen van ouders/wettelijk vertegenwoordiger(s). Zij zijn ook per telefoon te bereiken: 0800 2828280.